

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(13)
สัญลักษณ์คำย่อและตัวย่อ	(17)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 บทนำต้นเรื่อง	1
1.2 การสำรวจเอกสาร	5
1.2.1 การสำรวจเอกสารด้านการจัดการความรู้	5
1.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้	9
1.2.3 การสำรวจเอกสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน	13
1.2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน	14
1.3 วัตถุประสงค์	16
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	17
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	17
บทที่ 2 วิธีการวิจัย	19
2.1 การบ่งชี้ความรู้	21
2.2 การสร้างและแสวงหาความรู้	24
2.3 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	38
2.4 การประมวลผล และกลั่นกรองความรู้	43
2.5 การเข้าถึงความรู้	44
2.6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	51
2.7 การเรียนรู้	54
2.7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน	58
3.1 ผลการสร้างและรวบรวมความรู้	58
3.2 ผลการจัดเก็บและแบ่งปันความรู้	62
3.3 ผลการประเมินการเรียนรู้และความพึงพอใจการใช้งานของผู้ใช้	73
บทที่ 4 บทวิจารณ์	82
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	89
5.1 สิ่งที่ได้จากการวิจัย	89
5.2 แนวทางการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัย ในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในอนาคต	92
5.3 ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก ก	104
ภาคผนวก ข	109
ภาคผนวก ค	117
ภาคผนวก ง	135
ภาคผนวก จ	144
ภาคผนวก ฉ	148
ประวัติผู้เขียน	188

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงจำนวนผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน พ.ศ.2544 – 2547	3
1.2 แสดงจำนวนผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงานกับจำนวนเงินในการจ่ายเงินทดแทน พ.ศ.2542 – 2547	3
2.1 แสดงการบ่งชี้ความรู้ตามประเภทความรู้	23
2.2 แสดงลำดับความถี่ของคำถามบุคคลดีเด่นด้านความปลอดภัยในการทำงานจากสถานประกอบการในจังหวัดสงขลา	30
2.3 แสดงลำดับความถี่ของคำถามสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยในการทำงานจากสถานประกอบการในจังหวัดสงขลา	34
2.4 แสดงการรวบรวมความรู้ที่ชัดเจนให้เป็นระบบตามประเภทอุตสาหกรรมหลักของจังหวัดสงขลา	41
2.5 แสดงรายการประมวลและกลั่นกรองความรู้	43
2.6 แสดงจำนวนโรงงานกลุ่มเป้าหมายของโรงงานอุตสาหกรรมหลักในจังหวัดสงขลา	56
3.1 แสดงจำนวนความรู้ (ข้อ) ตามประเภทความรู้จากแหล่งความรู้	60
3.2 แสดงจำนวนความรู้ (ข้อ) ตามประเภทความรู้จากแหล่งความรู้แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมหลัก	61
3.3 แสดงรายการการใช้งานของกลุ่มผู้ใช้งานในการจัดเก็บและแบ่งปันความรู้	63
ข-1 แสดงความต้องการข้อมูลในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพดีเด่น ระดับประเทศ	110
ข-2 แสดงความต้องการข้อมูลในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพของสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยในการทำงานระดับประเทศ (5 ปี ติดต่อกันขึ้นไป) พ.ศ.2549	113
ค-1 แสดงจำนวนผู้ประเมินความพึงพอใจการใช้งานของผู้ใช้โดยใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ	118
ค-2 แสดงจำนวนเพศของผู้ประเมินความพึงพอใจการใช้งานของผู้ใช้โดยใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ	119

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ค-3 แสดงจำนวนอายุตัว (ปี) ของผู้ประเมินความพึงพอใจการใช้งานของผู้ใช้โดยใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ	120
ค-4 แสดงจำนวนอายุงาน (ปี) ของผู้ประเมินความพึงพอใจการใช้งานของผู้ใช้โดยใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ	121
ค-5 แสดงระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ประเมินความพึงพอใจการใช้งานของผู้ใช้โดยใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ	122
ค-6 แสดงตำแหน่งงานของผู้ประเมินความพึงพอใจการใช้งานของผู้ใช้โดยใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ	123
ค-7 แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนของเนื้อหาด้านการจัดการความรู้แยกตามประเภทอุตสาหกรรมหลัก	124
ค-8 แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนของเนื้อหาด้านความปลอดภัยในการทำงานแยกตามประเภทอุตสาหกรรมหลัก	125
ค-9 แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนของรูปแบบเว็บเพจแยกตามประเภทอุตสาหกรรมหลัก	126
ค-10 แสดงการสรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่ระดับจำนวนเปอร์เซ็นต์สูงสุดของแต่ละข้อมูล และแต่ละประเภทอุตสาหกรรม	127
ค-11 แสดงผลการประเมินระดับความพึงพอใจจากแต่ละประเภทของอุตสาหกรรม	128
ค-12 ความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนของเนื้อหาด้านการจัดการความรู้จากค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรวมและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยรวมของทุกอุตสาหกรรม	129
ค-13 ความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนของเนื้อหาด้านความปลอดภัยในการทำงานจากค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรวม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยรวมของทุกอุตสาหกรรม	130
ค-14 ความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนของรูปแบบเว็บเพจจากค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรวมและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยรวมของทุกอุตสาหกรรม	131

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
จ-1 แสดงรายชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพดีเด่น ระดับประเทศ พ.ศ.2548	145
จ-2 แสดงรายชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพดีเด่น ระดับประเทศ พ.ศ.2549	147

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงกระบวนการจัดการความรู้ (knowledge Management Process)	12
2.1 แสดงการประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัย ในการทำงานสำหรับ โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา	20
2.2 แสดงขั้นตอนการบ่งชี้ความรู้	22
2.3 แสดงขั้นตอนการรวบรวมความรู้จากวารสารเพื่อส่งเสริมงานด้านความปลอดภัย ในการทำงานประเภทคำถามยอดฮิต (FAQ: Frequently Asked Questions)	26
2.4 แสดงขั้นตอนการรวบรวมความรู้บุคคลดีเด่นด้านความปลอดภัยในการทำงาน ประเภทบุคคลผู้มีประสบการณ์ (PE: Personal Experience)	29
2.5 แสดงขั้นตอนการรวบรวมความรู้จากสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย ในการทำงานประเภทบุคคลผู้มีประสบการณ์ (PE: Personal Experience)	33
2.6 แสดงขั้นตอนการรวบรวมความรู้ผลงานสิ่งประดิษฐ์คิดค้นผลงานดีเด่นและ ผลงานดีเด่นด้านความปลอดภัยในการทำงานประเภทซึ่งสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้ (BP: Best Practice)	36
2.7 แสดงขั้นตอนการรวบรวมความรู้ทั่วไปจากองค์กรภายนอกที่เป็นความรู้เกี่ยวกับ อุตสาหกรรมหลักของจังหวัดสงขลาประเภทความรู้ที่ชัดเจน (EK: Explicit Knowledge)	37
2.8 แสดงแผนผังกระบวนการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	42
2.9 แสดงแผนผังการเข้าถึงความรู้หน้าแรก	46
2.10 แสดงแผนผังการเข้าถึงความรู้หน้าจอหลักของสมาชิก	47
2.11 แสดงแผนผังการเข้าถึงความรู้หน้าจอหลักของ Administrator	48
2.12 แสดงแผนผังการเข้าถึงความรู้อุตสาหกรรมหลัก	49
2.13 แสดงแผนผังการเข้าถึงความรู้อุตสาหกรรมอื่นๆ	50
2.14 แสดงแผนผังการเข้าถึงกระดานแลกเปลี่ยนความรู้	52
2.15 แสดงแผนผังการเข้าถึงการเพิ่มความรู้ใหม่	53

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.16 แสดงวงจรการเรียนรู้ระหว่างศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา กับ โรงงานอุตสาหกรรม	55
3.1 แสดงหน้าจอหลัก (Main page) ของระบบฐานข้อมูลการจัดการความรู้ ด้านความปลอดภัยในการทำงาน	64
3.2 แสดงหน้าจอหลักเมื่อสมาชิกทำการล็อกอินเข้ามา	66
3.3 แสดงหน้าจอหลักเมื่อผู้ดูแลระบบล็อกอินเข้ามา	69
3.4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อเนื้อหา การจัดการความรู้ตามประเภทอุตสาหกรรม	76
3.5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อเนื้อหา ความปลอดภัยในการทำงานตามประเภทอุตสาหกรรม	78
3.6 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อรูปแบบ เว็บเพจ ตามประเภทอุตสาหกรรม	80
5.1 แสดงกระบวนการสิ่งที่ได้จากการพัฒนาการจัดการความรู้	90
5.2 แสดงแนวทางกระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่พนักงานระดับปฏิบัติงาน	99
ก-1 แสดงแผนผังหน่วยงานกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน ในจังหวัดสงขลา	108
ค-1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อเนื้อหา ด้านการจัดการความรู้	132
ค-2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อเนื้อหา ด้านความปลอดภัยในการทำงาน	133
ค-3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อรูปแบบเว็บเพจ	134
ฉ-1 แสดงหน้าจอหลัก (Main page) ของระบบฐานข้อมูลการจัดการความรู้ ด้านความปลอดภัยในการทำงาน	150
ฉ-2 แสดงหน้าจอรายการความรู้ในคลังความรู้	151

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ฉ-3 แสดงหน้าจอรายการความรู้ในคลังความรู้ (ต่อ)	152
ฉ-4 แสดงหน้าจอรายละเอียดความรู้ในคลังความรู้	153
ฉ-5 แสดงหน้าจอการค้นหาความรู้อุตสาหกรรมหลักโดยใช้แถบเครื่องมือ	155
ฉ-6 แสดงหน้าจอการค้นหาความรู้อุตสาหกรรมอื่นๆ โดยใช้แถบเครื่องมือ	156
ฉ-7 แสดงหน้าจอการค้นหาความรู้โดยระบุคำค้นหา	158
ฉ-8 แสดงหน้าจอการค้นหาความรู้โดยระบุคำที่ต้องการ “ไม่ยางพารา” และผลลัพธ์ของการค้นหา	159
ฉ-9 แสดงหน้าจอกระดานแลกเปลี่ยนความรู้	160
ฉ-10 แสดงหน้าจอการตั้งกระทู้ใหม่	161
ฉ-11 แสดงหน้าจอกระทู้แสดงความคิดเห็น	162
ฉ-12 แสดงหน้าจอการสมัครสมาชิก	163
ฉ-13 แสดงหน้าจอข้อมูลส่วนตัวของสมาชิก	164
ฉ-14 แสดงหน้าจอลังความรู้ในกรณีสมาชิกทำการล็อกอินเข้ามา	165
ฉ-15 แสดงหน้าจอการเพิ่มความรู้ใหม่	166
ฉ-16 แสดงหน้าจอขั้นตอนการเพิ่มความรู้ใหม่โดยสมาชิก	168
ฉ-17 แสดงหน้าจอการประเมินความพึงพอใจ	170
ฉ-18 แสดงหน้าจอการประเมินความพึงพอใจ (ต่อ)	171
ฉ-19 แสดงหน้าจอการประเมินความพึงพอใจ (ต่อ)	172
ฉ-20 หน้าจอหลัก (Main page) ของระบบจัดการความรู้เมื่อผู้ดูแลระบบล็อกอินเข้ามา	173
ฉ-21 หน้าจอแสดงข้อมูลส่วนตัวผู้ดูแลระบบ	174
ฉ-22 หน้าจอแสดงหมวด/กลุ่มความรู้	175
ฉ-23 หน้าจอแสดงหัวข้อคำถามความรู้	177
ฉ-24 หน้าจอแสดงหัวข้อข้อมูลแจ้งลบ	178

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ฉ-25 หน้าจอแสดงสมาชิกของระบบ	179
ฉ-26 หน้าจอแสดงประชาสัมพันธ์	180
ฉ-27 หน้าจอแสดงลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (วันที่ 31 มกราคม 2550)	182
ฉ-28 หน้าจอแสดงความคิดเห็นความพึงพอใจในการใช้งานของผู้ใช้ด้านการจัดการ ความรู้และการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน (วันที่ 31 มกราคม 2550)	183
ฉ-29 หน้าจอแสดงความคิดเห็นความพึงพอใจในการใช้งานของผู้ใช้ ด้านรูปแบบเว็บเพจ (วันที่ 31 มกราคม 2550)	184
ฉ-30 หน้าจอแสดงมุมมองแลกเปลี่ยนความรู้	185
ฉ-31 หน้าจอแสดงรายการมุมมองแลกเปลี่ยนความรู้	186
ฉ-32 หน้าจอแสดงเมื่อต้องการดำเนินการ (ปรับปรุง ลบทิ้ง ตัวกรอง)	187

สัญลักษณ์คำย่อและตัวย่อ

1. **FAQ** : Frequently Asked Questions
: คำถามยอดฮิต
2. **PE** : Personal Experience
: บุคคลผู้มีประสบการณ์ หรือประสบการณ์ส่วนบุคคล
3. **BP** : Best Practice
: ผลงานซึ่งสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้
4. **EK** : Explicit Knowledge
: ความรู้ที่ชัดเจน
5. **TK** : Tacit Knowledge
: ความรู้โดยนัย
6. $\bar{X}$: Arithmetic Mean
: ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
7. **SD** : Standard Deviation
: ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน